

สรุปผลและอภิปรายผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าตัวบ่งชี้ซึ่งรวมความเป็นเลิศทางวิชาการสาขาศึกษาศาสตร์ ระดับบัณฑิตศึกษา ในมหาวิทยาลัยของรัฐ ที่ผ่านการให้น้ำหนักคะแนนความสำคัญ จากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 องค์กรประกอบ ซึ่งมีคะแนนส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยมีคะแนน ระหว่าง 7.12 – 9.12 จะเห็นได้ว่าคะแนนแต่ละองค์ประกอบมีความสำคัญใกล้เคียงกัน เรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ กระบวนการเรียนการสอน (9.12) คุณภาพผลงานวิจัย (9.00) คุณภาพหลักสูตร (8.87) ทรัพยากรการเรียนรู้ (8.25) และภาระงานสอนของอาจารย์ (7.12) ทั้งนี้จากองค์ประกอบ ดังกล่าวทั้ง 5 องค์กรประกอบ มีความสำคัญในการดำเนินการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการของการศึกษาทั้งระบบ ซึ่งสอดคล้องกับดัชนีตรวจสอบ คุณภาพและดัชนีประเมินคุณภาพระดับอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย (2543) และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) (2545) ซึ่งเสนอหลักการ การกำหนดดัชนีประเมินคุณภาพภายนอก 7 ประการ คือ 1) ชี้ชัดถึงผลการจัดการศึกษาตาม ภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา 2) สะท้อนให้เห็นถึงความพยายามปฏิรูปในการจัดการศึกษาตาม พ.ร.บ. การศึกษา 3) จำนวนไม่มากแต่ต้องมีความชัดเจน 4) มีดัชนีเพิ่มเติมเฉพาะกลุ่มสาขาได้ 5) มีความเข้ากันได้กับแนวทางการประกันคุณภาพ ของหน่วยงานต้นสังกัด 6) กระตุ้นให้เกิด การพัฒนาสถาบันและสาขาวิชาในสถาบันอย่างต่อเนื่อง 7) มีความเป็นสากล นอกจากนี้ องค์ประกอบดังกล่าวยังมีความสอดคล้องกับระบบพัฒนา และประกันคุณภาพบัณฑิตศึกษา จากที่ประชุมคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยของรัฐ(2545) การวิจัยเรื่อง การจัดอันดับ คุณภาพมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ : แนวทางสำหรับทางประเทศไทย ดังกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ ในการจัดอันดับมหาวิทยาลัยที่มีการสอนในระดับสูงกว่าปริญญาตรีของ ชูเวช ชาญสง่าเวช (2542) การวิจัยเรื่อง บนเส้นทางสู่คุณภาพ : และรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษา ศึกษาใน ประเด็นการดำเนินมาตรการประกันคุณภาพ การใช้ประโยชน์ที่ข้อมูลคุณภาพ ตลอดจนการ พัฒนาระบบกลไกการประกันคุณภาพของ อมรวิรัช นาคทรพรพ (2543) การพัฒนาตัวบ่งชี้รวม คุณภาพการศึกษาของคณะครุศาสตร์ในสถาบันราชภัฏ ของ ศักดิ์ชัย เพชรช่วย(2540) ดังนั้น จึงอาจกล่าวสรุปได้ว่า ตัวบ่งชี้รวมของทั้ง 5 องค์กรประกอบที่วิเคราะห์ได้จากผลการวิจัยมีความ สอดคล้องกับแนวคิดและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวกับองค์ประกอบที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศทาง การศึกษา โดยผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า องค์ประกอบด้านกระบวนการเรียนการสอน เป็น องค์ประกอบที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความสำคัญมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของจรรยาพร ธรณินทร์ (2539) ซึ่งแบ่งองค์ประกอบของคุณภาพการศึกษาออกเป็น 4 ด้าน และมองว่าใน องค์ประกอบคุณภาพในการบริการและการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับ

ความต้องการของผู้เรียน มีการประเมินผลความก้าวหน้าในการจัดการเรียนการสอน เป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญเช่นเดียวกับบอมการ์ท (Baumgart,1987) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาถึงคุณภาพของการศึกษาในระดับปริญญาตรีของประเทศออสเตรเลีย ในองค์ประกอบด้านกระบวนการ ให้ความสำคัญกับการปรับปรุงการเรียนการสอนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยเรื่อง "บนเส้นทางสู่คุณภาพ : และรับรองมาตรฐานการอุดมศึกษา" ของอมรวิชัย นาครทรรพ (2543) ที่ศึกษาการดำเนินมาตรการประกันคุณภาพ พบว่าองค์ประกอบที่สำคัญในจำนวน 8 องค์ประกอบได้แก่ การจัดการเรียนการสอน และ งานวิจัยเรื่อง "การจัดอันดับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ : แนวทางสำหรับประเทศไทย" ของชูเวช ชาญสง่าเวช (2542) พบว่าเกณฑ์ที่ใช้ในการจัดอันดับมหาวิทยาลัยที่มีการสอนในระดับสูงกว่าปริญญาตรี คือ การเรียนการสอน สำหรับองค์ประกอบที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความสำคัญรองลงมา ได้แก่ องค์ประกอบคุณภาพผลงานวิจัย องค์ประกอบคุณภาพหลักสูตร องค์ประกอบทรัพยากรการเรียนรู้ และองค์ประกอบภาระงานสอนของอาจารย์ เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักคะแนนความสำคัญของความเป็นเลิศทางวิชาการ พบว่าคะแนนมีความใกล้เคียงกันมาก แสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบที่กล่าวมาทั้งหมดมีความสำคัญใกล้เคียงกันที่จะนำไปอธิบายความเป็นเลิศทางวิชาการสาขาศึกษาศาสตร์ระดับบัณฑิตศึกษา ในมหาวิทยาลัยของรัฐรวมกัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้ทรงคุณวุฒิให้น้ำหนักคะแนนความสำคัญ ของความเป็นเลิศทางวิชาการ เป็นผู้มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพในระดับบัณฑิตศึกษา และเห็นพ้องต้องกันว่าการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการนั้นจะต้องให้ความสำคัญกับองค์ประกอบที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศทางวิชาการหลายๆตัวรวมกัน

จากผลการให้น้ำหนักคะแนนความสำคัญของแต่ละองค์ประกอบตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่าตัวบ่งชี้ทุกตัวในแต่ละองค์ประกอบมีค่าน้ำหนักคะแนนความสำคัญของความเป็นเลิศที่ใกล้เคียงกันมากเช่นกัน แสดงให้เห็นว่าตัวบ่งชี้ทั้ง 23 ตัวบ่งชี้ เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความสำคัญที่จะบ่งชี้ถึงความเป็นเลิศทางวิชาการสาขาศึกษาศาสตร์ ระดับบัณฑิตศึกษา ในมหาวิทยาลัยของรัฐ ได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ได้มีการศึกษาและกำหนดมาตรฐานและตัวบ่งชี้ สำหรับการประเมินขึ้น เพื่อใช้มาตรฐานและตัวบ่งชี้ดังกล่าวเป็นเครื่องสะท้อนให้สาธารณชนได้เห็นถึง "ผลของการจัดการศึกษา" และในขณะเดียวกันก็เพื่อให้กระบวนการประเมินคุณภาพภายนอกที่อาศัยมาตรฐานและตัวบ่งชี้เป็นเครื่องผลักดันให้เกิด "การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง"

เมื่อพิจารณาความเหมาะสมของตัวบ่งชี้ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่าตัวบ่งชี้ทั้ง 117 ตัว และองค์ประกอบทั้งห้าองค์ประกอบล้วนแต่มีความสอดคล้องกับข้อสรุปที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร(Document Analysis) เช่น แนวคิดของนักวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง อาจกล่าวได้

ว่าตัวบ่งชี้ทั้ง 117 ตัวที่ได้จากผลการวิจัยเรื่องนี้มีความสำคัญและเหมาะสมที่จะนำมาบ่งชี้ความเป็นเลิศทางวิชาการสาขาศึกษาศาสตร์ ระดับบัณฑิตศึกษา ในมหาวิทยาลัยของรัฐ อย่างไรก็ตาม ตัวบ่งชี้เหล่านั้นถูกตัดออกไปเหลือเพียง 23 ตัวบ่งชี้ ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างได้พิจารณาว่าตัวบ่งชี้ดังกล่าว ไม่แสดงถึงความเป็นเลิศทางวิชาการสาขาศึกษาศาสตร์ ระดับบัณฑิตศึกษา ในมหาวิทยาลัยของรัฐ ตามนิยามศัพท์เฉพาะ ดังตัวอย่างเช่น จำนวนโครงการวิจัยเฉลี่ยต่อปีที่อาจารย์เป็นหัวหน้าโครงการ หรือในอีกส่วนหนึ่งการคัดเลือกตัวบ่งชี้โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจและเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน จะพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ ถ้าตัวบ่งชี้ไม่มีความสัมพันธ์ก็ไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการวิเคราะห์ ตัวบ่งชี้ที่มีความสัมพันธ์กันต่ำก็จะถูกตัดออกไป

นอกจากนี้ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า โมเดลโครงสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการสาขาศึกษาศาสตร์ ระดับบัณฑิตศึกษา ในมหาวิทยาลัยของรัฐ มีความสอดคล้องกับข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ และน้ำหนักองค์ประกอบของตัวบ่งชี้ก็มีความสำคัญของสถิติทุกค่า แสดงให้เห็นว่า โมเดลมีความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) และตัวบ่งชี้ ทั้ง 23 ตัวบ่งชี้ เป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญ ในแต่ละองค์ประกอบของความเป็นเลิศทางวิชาการสาขาศึกษาศาสตร์ ระดับบัณฑิตศึกษา ในมหาวิทยาลัยของรัฐ และมีความสอดคล้องกับองค์ประกอบหลัก 9 องค์ประกอบ และองค์ประกอบย่อย 28 องค์ประกอบที่เสนอเป็นดัชนีการประเมินคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา ของทบวงมหาวิทยาลัย (2544) สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินคุณภาพภายนอกของสถาบันอุดมศึกษา ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ (สมศ.) (2545) และสอดคล้องกับระบบพัฒนาและประกันคุณภาพบัณฑิตศึกษา ของที่ประชุมคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยของรัฐ (2545) แสดงเป็นตารางเปรียบเทียบดังตาราง 11 ดังนี้

ตาราง 11 ตารางเปรียบเทียบองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ ระหว่าง ผลการวิจัย ทบวงมหาวิทยาลัย สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.) และที่ประชุมคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยของรัฐ

ผลการวิจัย	ทบวงมหาวิทยาลัย	สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)	ที่ประชุมคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยของรัฐ
องค์ประกอบคุณภาพผลงานวิจัย	องค์ประกอบที่ 4 :การวิจัย 4.3 ผลงานการวิจัย สถาบันอุดมศึกษามีการพัฒนางานข้อมูล การวิจัยที่สามารถเผยแพร่และถ่ายทอดองค์ความรู้สู่สังคม มีการเผยแพร่ผลงานการวิจัยในวารสารวิชาการซึ่งเป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและนอกประเทศ	มาตรฐานที่1 มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต ตัวบ่งชี้ 1.4 จำนวนบทความจากวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาปริญญาโทที่ตีพิมพ์เผยแพร่ต่อจำนวนวิทยานิพนธ์ทั้งหมด มาตรฐาน 4 มาตรฐานด้านการวิจัยและงานสร้างสรรค์ ตัวบ่งชี้ 4.1 จำนวนบทความวิจัยที่ตีพิมพ์เผยแพร่และงานสร้างสรรค์ต่อจำนวนอาจารย์ประจำ ตัวบ่งชี้ 4.2 จำนวนงานวิจัยที่นำไปใช้ในการเรียนการสอน การพัฒนาประเทศต่ออาจารย์ประจำ	ปัจจัยคุณภาพข้อที่ 10การพัฒนาคุณภาพด้านการเรียนการสอนและการวิจัย ข้อ10.4 พึงมีนโยบาย แผนงานและการทำงาน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการวิจัย ปัจจัยคุณภาพข้อที่ 17 การพัฒนาองค์ความรู้เพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ต่อสังคม นโยบายและแผนงานในการพัฒนาและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ให้เกิดประโยชน์แก่กลุ่มเป้าหมาย และประชาชนทั่วไป

ตาราง 11 (ต่อ)

ผลการวิจัย	ทบวงมหาวิทยาลัย	สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)	ที่ประชุมคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยของรัฐ
องค์ประกอบคุณภาพหลักสูตร	<p>องค์ประกอบที่ 2: การเรียนการสอน</p> <p>2.1 หลักสูตร สถาบันอุดมศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรที่เปิดสอนทุกหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการทางด้านวิชาการและวิชาชีพ มีการประเมินหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ มีการบริหารหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ และมีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง</p> <p>2.2 การวัดและประเมินผล สถาบันอุดมศึกษามีการวัดและประเมินผลการเรียน อย่างเป็นระบบ</p>	<p>มาตรฐานที่ 2 มาตรฐานด้านการเรียนรู้</p> <p>ตัวบ่งชี้ 2.1 มีการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและส่งเสริมการสร้างประสบการณ์จริง</p>	<p>ปัจจัยคุณภาพข้อที่ 1 ทิศทางนโยบายของหลักสูตร</p> <p>บัณฑิตศึกษา หลักสูตรพึงมีการกำหนด จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อให้เป็นแนวทางในการวางแผนการดำเนินงาน และการประเมินผล นอกจากนี้ พึงมีการกำหนดขอบเขต เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของการดำเนินงานของหลักสูตรไว้ให้ อย่างชัดเจน</p>

ตาราง 11 (ต่อ)

ผลการวิจัย	ทบวงมหาวิทยาลัย	สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)	ที่ประชุมคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยของรัฐ
องค์ประกอบทรัพยากรการเรียนรู้	<p>องค์ประกอบที่ 2 : การเรียนการสอน</p> <p>2.6 ปัจจัยเกื้อหนุน สถาบันอุดมศึกษา พึงจัดปัจจัยเกื้อหนุนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักศึกษา อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ มีห้องสมุด ตำราหนังสือ วารสาร ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ มีเครื่องคอมพิวเตอร์ สื่อการเรียนการสอน และวัสดุอุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการสืบค้นและแสวงหาความรู้จากทั้งภายในและภายนอกประเทศ</p>	<p>มาตรฐานที่ 3 มาตรฐานด้านการสนับสนุนการเรียนรู้</p> <p>ตัวบ่งชี้ 3.4 จำนวนคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเรียนการสอนต่อจำนวนนักศึกษาเต็มเวลา</p> <p>ตัวบ่งชี้ 3.5 ค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ใช้ในระบบห้องสมุดและศูนย์สารสนเทศต่อนักศึกษาเต็มเวลา</p>	<p>ปัจจัยคุณภาพข้อที่ 3 การบริหารทรัพยากร เพื่อให้มีทรัพยากรพอเพียงและเหมาะสมต่อการจัดการศึกษา พึงมีกระบวนการจัดสรรทรัพยากรที่ได้รับ การใช้ประโยชน์ทรัพยากรให้ได้อย่างเต็มที่ รวมถึงการประเมินผลการใช้ทรัพยากรนั้นๆ นอกจากนั้นพึงมีระบบในการดูแลรักษาทรัพยากรที่ได้รับ การบริหารทรัพยากรที่เป็นระบบ รัดกุมและตรวจสอบได้</p>

ตาราง 11 (ต่อ)

ผลการวิจัย	ทบวงมหาวิทยาลัย	สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)	ที่ประชุมคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยของรัฐ
องค์ประกอบภาระงานสอนของอาจารย์	องค์ประกอบที่ 2 : การเรียนการสอน 2.2 อาจารย์ มีการกำหนดภาระกิจของอาจารย์ไว้ชัดเจนและมีการประเมินผลการปฏิบัติภารกิจอย่างสม่ำเสมอ	มาตรฐานที่ 3 มาตรฐานด้านการสนับสนุนการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ 3.1 อาจารย์ประจำทุกระดับต่อจำนวนนักศึกษาเต็มเวลา	ปัจจัยคุณภาพข้อที่ 10 การพัฒนาคุณภาพด้านการเรียนการสอนและการวิจัย

ตาราง 11 (ต่อ)

ผลการวิจัย	ทบวงมหาวิทยาลัย	สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(สมศ.)	ที่ประชุมคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยของรัฐ
องค์ประกอบกระบวนการเรียนการสอน	<p>องค์ประกอบที่ 2 : การเรียนการสอน 2.3 สถาบันอุดมศึกษามี การจัดการเรียนการสอนที่มี คุณภาพและประสิทธิภาพ มีการทำแผนการสอน การ เตรียมการสอน การทำ รายละเอียด ชูดีวิชา การใช้นวัตกรรม ในการสอน การประเมินผล การเรียน และการประเมิน การสอนของอาจารย์</p>	<p>มาตรฐานที่ 2มาตรฐานด้าน การเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ 2.1 มีการปฏิรูป กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญและประสบการณ์จริง ตัวบ่งชี้ 2.2 ความเห็นของ นักศึกษาต่อประสิทธิภาพ การสอนของคณาจารย์</p>	<p>ปัจจัยคุณภาพข้อที่ 10 การ พัฒนาคุณภาพด้านการเรียนการ สอนและการวิจัย 10.2 พึ่งกำหนดให้อาจารย์จัด การเรียนการสอนที่มีคุณภาพ โดย มีการวางแผนการสอน การ ดำเนินการสอน การเลือกใช้สื่อ และเทคโนโลยี และการจัดการ วัตผลหรือประเมินพัฒนาการของ นิสิตนักศึกษา</p>

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาความสำคัญของแต่ละองค์ประกอบจากน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Weight) ของสเกลองค์ประกอบ (Factor Scale) ที่สร้างขึ้น พบว่า ทั้ง 5 องค์ประกอบมีน้ำหนักเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ องค์ประกอบทรัพยากรการเรียนรู้ คุณภาพหลักสูตร คุณภาพนิสิต/นักศึกษา คุณภาพผลงานวิจัย และภาระงานสอนของอาจารย์ ซึ่งผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับการให้น้ำหนักคะแนนความสำคัญ ความเป็นเลิศทางวิชาการ จากการศึกษาของผู้ทรงคุณวุฒิ ด้วยเหตุผลที่ว่า การวิเคราะห์ในตอนที่ 1 นั้นทำการวิเคราะห์โดยอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้แต่ละตัว ส่วนในตอนที่ 2 นั้น เป็นการวิเคราะห์หาค่าน้ำหนักความสำคัญของความเป็นเลิศทางวิชาการ ในแต่ละตัวบ่งชี้โดยไม่มีความสัมพันธ์กัน อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบทั้ง 5 องค์ประกอบ และ ตัวบ่งชี้ 23 ตัวบ่งชี้ พบว่า มีค่าใกล้เคียงกันมาก แสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบต่างๆ ตลอดจนตัวบ่งชี้ที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศทางวิชาการของสาขาศึกษาศาสตร์ ระดับบัณฑิตศึกษา ในมหาวิทยาลัยของรัฐ มีความสำคัญร่วมกันที่จะอธิบายถึงความเป็นเลิศทางวิชาการเป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ความเป็นเลิศทางวิชาการ

ระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยของรัฐ ประกอบด้วยองค์ประกอบหลักจำนวน 9 องค์ประกอบโดยพบว่าองค์ประกอบต่างๆทั้ง 5 องค์ประกอบมีความสำคัญใกล้เคียงกัน ดังนั้นเมื่อต้องการพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการ ระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยของรัฐ จึงควรพิจารณาองค์ประกอบทุก ๆ ด้านไปด้วยกัน ซึ่งได้แก่ กระบวนการเรียนการสอน คุณภาพผลงานวิจัย คุณภาพหลักสูตร ทรัพยากรการเรียนรู้ และภาระงานสอนของอาจารย์

1.2 มหาวิทยาลัยของรัฐที่เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์

ควรกำหนดแนวทางในการพัฒนาองค์ประกอบทั้ง 5 ที่แสดงถึงความเป็นเลิศทางวิชาการบรรจุไว้ในแผนกลยุทธ์หรือแผนพัฒนามหาวิทยาลัยในระยะยาวโดยอาจมีการปรับปรุงแก้ไขบางประการเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายหรือวิสัยทัศน์ของแต่ละมหาวิทยาลัย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 เนื่องจากในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างเฉพาะบุคคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา สาขาศึกษาศาสตร์เท่านั้น ในขณะที่คุณภาพ

หรือความเป็นเลิศทางวิชาการของมหาวิทยาลัยส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อสังคมในวงกว้าง ดังนั้น ควรมีการวิจัยเพื่อหาแนวทางพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการของมหาวิทยาลัย โดยใช้ตัวแทนขององค์การหรือหน่วยงานที่ได้รับผลกระทบบ้าง เช่น ตัวแทนจากตลาดแรงงาน นักวิชาการหรือภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิจากสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.2 เนื่องจากมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งประกอบด้วยคณะต่าง ๆ หลายคณะ จึงควรมีการวิจัยเพื่อค้นหาดัชนีบ่งชี้ความเป็นเลิศทางวิชาการในสาขาต่าง ๆ เพื่อนำผลที่ได้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการของมหาวิทยาลัยในภาพรวมต่อไป